

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čekovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, $\frac{1}{4}$ strani
Din 250.—, $\frac{1}{8}$ strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Pred občinskim volitvami.

Na zborovanju v Sarajevu na binkoštno nedeljo je ministrski predsednik dr. Srškič rekel: »Prve občinske volitve bodo v kratkem razpisane, najprej v dveh banovinah, kasneje pa v ostalih.« Z ozirom na te besede predsednika vlade je treba podčakati željo in potrebo, da se v Sloveniji čimprej razpišejo občinske volitve. Ta potreba ne sledi samo iz načela ljudske samouprave, ki ga je ministrski predsednik v omenjenem govoru poudaril, marveč zlasti iz posebnih razmer Slovenije, kar se tiče občinskega vprašanja. Naša ožja domovina stoji pred največjo spremembijo, ki so jo kdaj doživele naše občine. Gre za temeljito preureditev občin v teritorialnem (ozemskem) oziru, za zložitev sedanjih malih občin v velike občine, za določitev mej, imen in sedežev občin.

To so velevažne zadeve, ki najgloblje posegajo v krajevne družbene razmere našega ljudstva. Naš list, ki je iz slovenskega ljudstva izšel, z njim živel, z njim se boril ter branil njegove pravice, se je v tem vprašanju odkrito izrazil ter jasno opredelil svoje stališče. Mi smo mnenja, da so naše občine zgodovinske tvorbe, ki jih brez najtehtnejših razlogov ni treba spremenjati. Niso te tvorbe bile našemu ljudstvu od zunaj vsiljene, vzrastle so iz naših lastnih družbenih in gospodarskih razmer. Politični nagibi so prevladovali tamkaj, kjer se je hotelo v nekdanji avstrijski državi umetno ohraniti spodnještajersko nemštv, boljše rečeno nemškutarsko. Iz tega nagiba je nastala na Slovenskem Štajerskem izločitev malih mestnih in trških občin iz slovenskega kmetskega okolja. Tako so nastale na našem slovenskem ozemlju male mestne in trške občine, ki so bile od države ustvarjeno zatočišče nemškutarije.

Ali se hoče te nekdaj nemškutarske oaze (ozemlja) v slovenskem narodnem telesu ohraniti? Za ozemski obseg, odnosno za prebivalstveno količino se proglaša načelo 3000 prebivalcev za eno občino. Zakaj naj to velja samo za kmetske občine, ne pa tudi za male mestne in trške občine? Ako zakon določa število 3000, zakaj mu podrejati ozemsko razdaljene kmetske občine, ne pa malomestnih in trških? Omemb je vredno, da v tem vprašanju »Domovina« in »Kmetski list« varujeta značilen molk. Pišeta o bogzna kakšnih rečeh, o zadevah pa, ki se neposredno tičejo našega ljudstva ter najgloblje posegajo v njegove življenske razmere, govorita manj kot o možu na luni.

Ko gre za preureditev občinskih mej in zložitev občin, gre za velepomembne zadeve. Ako se ta preureditev izvrši abstraktno (brez ozira na dejanske potrebe) po vnaprej postavljenem načelu, bi mogla povzročiti veliko zmedo ter imeti usodne posledice. Iz vrst našega ljudstva se je v vprašanju občinskega ozemskega obsega poudarjalo načelo: Občinske meje naj se krijejo z župnijskimi. Ako res klenka smrtni zvonček malim občinam, naj se oživotvorijo vsaj občine, ki ne mešajo župnijskih mej. Vsaj glede na ozemsko organizacijo župnij se ne more reči, da nam jo je vsilil tujec v nekdanji državi. Če pa so župnijske meje naravnno vzrastle kot plod dolgotrajnega versko-družbenega razvoja ter je njihova spremembra —

vsaj v bistvenih črtah — izključena, zakaj jih proglašati kot nesposobne za občinsko razmejitev?

Za velevažno zadevo našega ljudstva gre. Pripravlja se sprememb, ki bo zadeva ljudstvo bolj občutno kakor druge politične spremembe. Ljudje se bodo morali ločiti od tega, čemur so bili privajeni že celo vrsto rodov. Razdalje do sedežev občinskih uprav se bo povečalo. Nastali bodo novi veliki stroški, ker se predvidevajo občinski domovi, občinski tajniki in drugi občinski nameščenci. V vseh teh važnih zadevah je odgovornost poedincev pretežka, potrebno je sodelovanje in soodgovornost ljudstva. Zato pa je utemeljena želja in zahteve, da se v naši banovini čimprej razpišejo občinske volitve.



Pakt (pogodba) štirih velesil: Anglije, Francije, Italije ter Nemčije je bil 7. junija v Rimu podpisan. V veljavu stopi pogodba, kakor hitro bo sprejeta ob parlamentov omenjenih velesil. Besedilo pakta štirih velesil določa medsebojno sodelovanje v okviru Društva narodov za ohranitev miru, ki je po tej pogodbi v Evropi zasiguran za 10 let, kar posebno pozdravlja Mala antanta.

Napad na bivšega grškega ministrskega predsednika. V noči od 6. na 7. junija je bil izvršen napad na biv-



Bivši grški ministrski predsednik Venizelos s svojo ženo, na katera je bil izvršen 6. junija v bližini Aten revolverski atentat.

šega grškega ministrskega predsednika Venizelosa in na njegovo soprogo 5 km pred prestolico Grčije Atenami. Na Venizelosov avto je bilo oddanih krog 50 strelov. Po prvih strelih sta se vrgla predsednik in njegova žena na tla avtomobila in le na ta način sta ušla smerti. Soproga je kljub temu dobila štiri rane, Venizelos sam je bil le neznatno opraskan od razbitega stekla, policijski uradnik kot spremjevalec, ki je sedel poleg šoferja, je bil zadet smrtno, šoferja so zadele tri krogle v roko, a je kljub temu nadaljeval pot z največjo brzino do bolnice. Napadalci so bili v avtomobilu, bilo jih je 6 do 7, in so po napadu izginili. Venizelosov avto je bil 40 krat zadet, pneumatike vse preluknjane.

Španska vlada ministrskega predsednika Azane je podala ostavko, ker je predsednik vlade hotel premenjati nekatera ministrska mesta, kar pa ni bilo po volji predsedniku republike Zamori, ki se že posvetuje z voditelji socialističnih skupin, da bi prišlo do vlade, ki bi imela zastopnike iz vseh večjih političnih struj.

Opozorilo inserentom in dopisnikom!

Današnjo številko smo morali zaključiti že v ponedeljek. Tudi prihodnja številka bo zaradi praznikov zaključena že v ponedeljek dopoldne ob 10. zato prosimo pravočasno dopoljite, kar želite imeti v listu.

Uredništvo in uprava Slov. gospodarja.



Protest sv. Očeta.

Vlada liberalcev in socialistov v Španiji hoče katoliško Cerkev popolnoma zasužniti protiversko in brezbožno vladani državi. Potom parlamenta je z neznatno večino glasov vsilila španskemu katoliškemu ljudstvu zakon, s katerim je oropala Cerkev vsega imetja in prepovedala verskim redovom pouk v šolah. Proti temu krivičnemu napadu na osnovne pravice katoliške Cerkve je papež Pij XI. izdal okrožnico na škofe, duhovnike in špansko katoliško ljudstvo, v kateri dviga proti temu zakonu svoj glas, in sičer ne zato, da bi se upiral političnim reformam režima, ker je Cerkev vajena prilagoditi se vsem oblikam države in vlade, samo da ostanejo nekršene pravice Boga in krščanske vesti. Temu so dokaz premnogi konkordati, ki jih je Cerkev sklenila z republikami, ki so nastale po vojni in ki imajo od teh konkordatov velike koristi. Španska vlada pa je tudi dobro vedela, da ima tako sveta stolica kakor vsa španska duhovština in lalkat pošten namen, podpirati novi red in socialni mir. Boj, ki ga je režim napovedal Cerkvi, nikakor ne izhaja iz potrebe, da se brani republika, pa tudi ne iz nerazumevanja vere in njenih blagodejnih institucij, ampak

iz sovraštva proti Bogu

in Kristusu, ki ga gojijo prekocuške sekte, ki hočejo vsek verski in socialni red sploh izpodkopati. Razmotrivoč podrobno novi zakon, ugotavlja papež, da je ločitev Cerkve od države, kakor jo določa španska ustava, huda zmota, izvirajoča iz stremljenja, da bi se špansko ljudstvo, ki je po svoji ogromni večini katoliško, od Cerkve sploh odtrgalo. Medtem, ko ustava priznava in ščiti naravno in lastninsko pravico vseh državljanov, pa je

Cerkve naravnost oropana

vsega njenega imetja, napravljajoč sovražno izjemo in prezirajoč tako voljo darovalcev kakor tudi namen, katemu so bila cerkvena dobra posvečena. Ako je režim proglašil kot javno in nacionalno last vsa cerkvena poslopja, pa celo cerkve in cerkvena oblačila ter ostale predmete bogočastja, se to ne more imenovati drugače kot krivična prilastitev tuje lasti. Istotako se je kršila stroga pravica s tem, da se je uničila vsa odškodnina duhovščini za bogoslužna dejanja, katero je bila država duhovščini dolžna takoj iz striktne pravičnosti kakor iz posebnih pogodb in konkordatov, tem bolj, ker so te odškodnine izvirale iz dolžnosti države, da vrne Cerkevi, kar ji je bilo že svojčas odvzeto po konfiskaciji njene posesti. Najhujše pa je, da so se cerkveni redovi oropali pravice osnovnega pouka mladine. Na ta način je režim predvsem hotel zadeti Družbo Jezusovo, zato da bi se iztrgala iz src španskega ljudstva vera in krščanska morala, in izgnali so ta red predvsem tudi zato,

da žalijo papeža, imenujoč ga avtoritet, tujo španskemu narodu. Mi torej, pravi papež, z vsemi silami

slovesno protestiramo

proti temu zakonu, izjavljajoč, da se nihče nikoli ne bo mogel nanj sklicevati v škodo nezastarajočih pravic Cerkve. Nato pozivlja sveti oče verno špansko ljudstvo, o katerem je prepričan, da ta žalitev ne bo mogla omajati njegove tradicionalne udanosti stolici sv. Petra, naj z vsemi zakonitimi sredstvi deluje na to, da bodo zakonodavci sami popravili odredbe, ki so nasprotno svoj boščinam vsakega državljanu, in jih nadomestili z drugimi, ki bodo v skladu s katoliško vestjo. Končno pozivlja papež škofe in duhovnike, naj se sedaj s posebno vnemo posvetijo verski vzgoji mladine, in končno priporoča vsem katoličanom edinstvo, da bodo mogli lažje braniti vero, podrejajoč skupnemu blagru domovine in vere však drug cilj.

Katoliško-kitajski sanitetci. Kitajske armade so slabo opremljene z orožjem in strelivom, slabo oskrbovane z živili, v sanitarnem oziru pa so popolnoma zanemarjene. Ubogih kitajskih ranjencev in bolnikov se je usmilil pater Lazarist Vincenc Lebbe ter je ustavnil kitajski sanitetni kor, ki šteje 250 mož ter sestoji iz samih telesno in moralno zdravih, vrlih kitajskih katoličanov iz kitajske škofije Ankva. Ko so se vršili boji med Japonci in Kitajci v severni Kitajski, je ta sanitetni kor nastopil svojo službo na fronti ter se prav dobro izkazal v vsakem oziru. Za njihovo oskrbo se brigajo Rdeči križ. V slučaju, da je kdo izmed teh sanitetcev ranjen ali umre, ne zahteva on sam, odnosno njegovi sorodniki nobene odškodnine. Ta katoliški kitajski sanitetni kor je vzbudil v kitajski javnosti veliko pozornost in odobravanje. Neki poganski kitajski list je ob ustanovitvi tega kora zapisal te besede: »Sestdesetletni pater Lebbe, rojen v Belgiji, že dolgo let deluje v naši deželi ter si je

pridobil kitajsko državljanško pravico. Da je sedaj v času nevarnosti pripravljen za rešitev dežele žrtvovati kri in življenje, zaslubi popolno priznanje.«

Ozdravljen od gobavosti. Pater Choblet, član reda Misijonarjev Srca Jezusovega, že od leta 1905. deluje na takozvanih Gilbertovih otokih, ki ležijo v Velikem ali Tihem oceanu severovzhodno od Avstralije. Leta 1927. je bil prestavljen na otok Peru na jugu Gilbertovega otočja. Ker je bil preslab za delo, so ga poslali na odmor v Sidney, glavno mesto Avstralije. Ko se je vozil z ladjo po morju, ga je preiskal uradni zdravnik ter ugotovil, da je p. Choblet obolen na strašni bolezni, ki se je vse boji, na gobavosti. Oblast je zbranila njegovo izkranje v Avstralijo ter ga poslala nazaj na Gilbertove otoke. Na enem teh otokov, z imenom Tarava, je pet let preživel v samoti. Njegovi misijonski sobratje so požrtvovalno in zvesto skrbeli zanj. Tako je gobavost vedno bolj pojemača ter ga naposled zapustila. Dne 8. decembra leta 1932. so ga zdravniki pregledali ter ugotovili, da nima več gobavosti. Zdravniški pregled 12. januarja 1933 je potrdil, da je gobavost popolnoma izginila. Tako je pater Choblet, od gobavosti popolnoma ozdravljen, mogel nastopiti določeno mu mesto na otoku Peru.

NOVICE

Zlatomašnik g. Miloš Šmid umrl. Dne 8. junija je vsled starosti mirno v Gošpodu zaspal solčavski župnik, zlatomašnik in duhovni svetnik Miloš Šmid, ki je 41 let župnikoval v Solčavi. Rajni se je rodil 13. avgusta 1848 v Dobju pri Planini. Mašniško posvečenje je prejel 22. julija 1878. Kaplanoval je 14 let na sedmih, zelo težavnih kaplaniyah, nakar je prišel v Solčavo za župnika, ki je bila v prejšnjih časih oddaljena 45 km od železnice. Izredno čvrsti gosp. Miloš je dolgo let hodil še po pešpoti iz Luč v

V vsako hišo — Svetlo pismo!

Sv. pismo je knjiga božja! Ni je knjige, ki bi jo smeli primerjati s Sv. pismom. Pa če moraš katero knjigo imeti doma in jo prebirati, je to gotovo Sv. pismo.

Letos je 1900 let, kar se je godilo vse to, o čemer nam poročajo sv. evangelijs in Dejanje apostolov. Če kedaj, potem naj si v tem svetem letu vsaka hiša oskrbi Sv. pismo, vsaj evangelijs in Dejanje apostolov.

V teh težkih časih pomanjkanja denarja smo sklenili omogočiti vsaki družini nakup Sv. pisma. Zato smo nastavili sledeča cene:

Novi zakon (obseg knjige 541 strani) stane broširan Din 6—, polplatno vezan Din 8— in celoplatno vezan Din 13—.

Pri teh cenah se plača papir in knigovezniško delo. Vse prestavljanje in tiskanje pa je zastonj. Po teh cenah pa prodajamo le sedanj zalogu in knjige ne bomo ponatisnili. Zato opozarjam vse, ki si hočejo pravočasno oskrbeti Sv. pismo, da si naročijo čimprej. Za poštnino je priračunati še 2 Din za komad in potem lahko pošljejo v znamkah.

Tiskarna sv. Cirila, Maribor.

svojo župnijo, kjer se je veselil obče prijubljenosti ter vdanosti do smeti. Rajni je bil prava slovenska korenina, ki je kazal neustrašeno narodnost v dobi najbolj cvetoče nemškutarije in nemške zagrizenosti pod Avstrijo. Blagemu, v dušnem pastirstvu do zadnjega zdihljaja delavnemu gospodu zlatomašniku ohranimo trajen ter hvaležen spomin v molitvah za njegov dušni pokoj!

Vlom v sredini Maribora. Dne 8. junija med 12. in 2. uro popoldne je odnesel vlomilec iz Vlašičeve trgovine v Gospoški ulici, kjer je največji promet, 2320 Din.

Smrtna žrtev avtomobilske nesreče. V zadnji številki smo poročali, kako je zadel mariborski trgovec Ussar na Kosakih z avtomobilom ob brzjavni drogi. Ussar je odnesel iz nesreče le lažje poškodbe, njegov sopotnik, 50 letni ključavničar Ignacij Ledvinka, pa se je pri padcu tako poškodoval, da je umrl na posledicah v mariborski bolnici na binkoštno nedeljo ponoči.

Komaj ušli smrti. V Mariboru pri Käferjevem kopališču so odvezali trije fanti čoln in se podali v njem preko Drave. Močnejši srednji tok je čoln prevrnil in trojica, slabo vešča plavanja, je padla v vodo in v zadnjem trenutku ji je otel na niti viseče življenje Karel Patz.

Pazite na deco! V Razvanju pri Mariboru so zanetili otroci pri igri hlev znanega pošestnika in čebelarja Lašča. Lesen in s slamo krit hlev je pogorel do tal. Gasilci so ohranili sosedna poslopja.

Požigalčeva roka na delu na Dravskem polju. Dne 6. junija ob 2 zjutraj je začelo nenadoma goreti v gospodarskih poslopijih posestnikov Ivana Bauvana in Mihaela Šlambergerja v Spod. Račah. Ogenj se je z bliskavico raztegnil na obe stanovanjski hiši, iz katereh so komaj ubežali ljudje. Gasilci so požar omejili in preprečili še večjo nesrečo. Škoda znaša 100.000 Din, zavarovalnina skupno 30.000 Din. Očividno gre v obeh slučajih za požig.

Uboj lastnega moža pred sediščem. Dne 7. junija je obravnaval mariborski sodni senat uboj moža, katerega je zakrivila Julijana Firšt z Vinskega vrha pri Brebrovniku v Ljutomerskih goricah. Mož in žena sta se že dalje časa med seboj prepirala in je bil v hiši pravi pekel. Zgoraj omenjenega dne je ležal viničar Firšt v postelji, ker ga je lomil protin. Razjaril je ženo s tem, da je brisal britev ob skledo, iz katere je zajemala žena vodo. Julijana je stopila v kuhinjo po poleno in ohladila z njim z vso močjo moža preko temena, da mu je počila lobanja. Mož si je še kmalu po udarcu sam izpiral rano, a nato ga je streslo po celiem telesu in je umrl. Ubijalka se je izgovarjala pred sodniki s silobranom, ki so ji pa prisodili 6 let robije, ko so tudi priče izpovedale, da je bila ona kriva zakonskega nesporazuma.

Dva pogorelica. Dne 6. junija krog tretje ure zjutraj se je pojavil požar pri posestniku Lovrencu Jerenku v Selah v okolini Ptuja. Hud veter je zanesel požarno nesrečo na posest Jožeta Jurgeca. Oba posestnika sta ob gospodarskih poslopijih in hiši, ki sta bili deloma



Vedno zvest prijatelj!

Tako je bilo že prej in tako je še danes:
Schichtovo terpenti-novo milo pomaga gospodinji kakor nobeno drugo, da je v hiši vse lepo čist!

Torej: Pazite prav posebno na izvirni ovoj in na varnostno znamko „JELEN“. Potem se Vam ni batiti ponarejenih mil.



SCHICHTovo TERPENTINOVO MILO

...ampak
poprej za
namakanje:
Ženska
hyala!

STJ-1-33

PRILJUBLJENI JUGOSLOVANSKI IZDELEK!

zidani, deloma leseni, pač pa kriti z opoko. Jurgecu je še zgorela krava, 2 svinji ter več kokoši. Škodo cenijo na 150.000 Din. Vzrok požara še ni pojasnjen.

Posestnik ob gospodarsko poslopu in hišo. Dne 6. junija dopoldne je pogorel v Novi vasi pri Ptuju posestnik Fr. Toplak. Ogenj je upepelil gospodarsko poslopu in hišo. Škodo cenijo na 50 tisoč dinarjev.

Drava je naplavila pri Ptuju neznane, kakih 30 let starega utopljenca, ki je imel na sebi samo spodnje hlače.

Strela ubila žensko na njivi. Pri Ptuju je 9. junija popoldne okopavala na njivi krompir ob divjanju nevihte 46 letna Terezija Zupančič. V okopavalko je urezala strela in jo na mestu ubila.

Smrtna nesreča vsled neprevidnega ravnanja z orožjem. Na binkoštno soboto se je vračal s sejma v Slov. Bistrici 70 letni Janez Ferk, posestnik pri Sv. Urhu in 27 let župan občine Tinje na Pohorju. V družbi drugih Tinčjanov se je ustavil v krčmi Pernat na Zg. Bistrici. Njegov tovariš s Planine, ki je sedel poleg njega, je preskušal revolver, katerega je hotel kupiti od znanca. Naenkrat pa se je orožje, o katerem so vsi mislili, da je prazno, sprožilo, in krogla je zadel Ferka v trebuhi. Težko ranjenega so prepeljali v mariborsko bolnico, kjer je prestal operacijo. Vsled starosti je nastopila

pljučnica in ob revozu na dom po lastni želji je ubogi Ferk izdahnil dne 7. junija.

Veliko gospodarsko poslopu pogorelo. V Lokvici pri Šoštanju na Cevzarjevem vrhu je pogorelo 6. junija, predpoldne ob 9. uri do tal veliko Cevzarjevo gospodarsko poslopu. S poslopijem vred je zgorelo: gospodarsko orodje, 30 polnih sodov, seno in vsa bližnja sadna drevesa. Škola niti do polovice ni krita z zavarovalnino.

Obesil se je v Paški vasi 24 letni brezposelní mizarski pomočnik Anton Dronenik.

Srčna kap na travniku. Dne 7. junija je zadelo srčna kap v Vojniku na travniku pri brušenju kose 75 letnega Jakoba Rednaka.

Kača pičila fantka. V gozdu v Vitanju je pičila kača 10 letnega rejenga Antona Jakopina v nogo. Dečka so spravili v celjsko bolnico, kjer so mu oteli življenje.

Ponarejevalec dvajsetdinarskih novcev prijet. Pri urarju J. Škorjancu so odkrili kovnico za izdelovanje dvajsetdinarskih novcev. Škorjanc je imel izgotovljenega denarja za 2000 Din. Že prvi poskus spraviti falzifikat v promet, se je ponesrečil v Žalcu. Orožniki so izročili urarja v celjske zapore.

Komaj 15 letnega cerkvenega tatu so prijeli v Celju v opatijski cerkvi. Mladostni nepridiprav se je pustil za-

kleniti v cerkev, prižgal je nato svečo, se lotil dveh nabiralnikov in izmaknil 50 Din. Ko se je hotel lotiti tretjega, mu je opozorjeni cerkovnik delo prekrižal in ga izročil policiji.

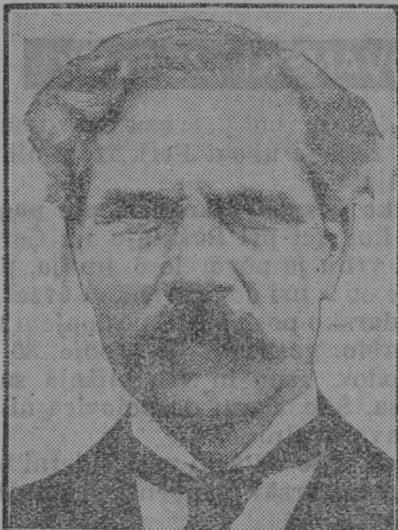
Smrtno si je prezala vrat 7. junija v Ljubljani Avguština Zevnik, žena ključavnica mestne elektrarne. Dejanje je storila v neodgovornem stanju v hudi vročici v pljučnici.

Požar v Ljubljani. Ponoči 8. junija je pogorelo v Ljubljani na Dvorskem trgu ostrešje hiše, ki je last dr. Ivana Černeta. Požarna škoda znaša 150.000 Din.

Mesto divjega prešiča ustrelil sebe. 30 letni posestnik Ivan Jenič iz Podgrada na Dolenjskem se je podal 5. junija v gozd nad divje prešiče. Dopoldne mu ni prišlo nič pred cev, odložil je puško v grmovje in se je vrnil popoldne zopet v lovišče. Zagrabil je puško za cev, jo hotel potegniti iz grmovja, a se je sprožila in naboje je zadel Jeniča tako v prsa, da je pri prevozu v novomeško bolnico izdahnil.

Tri krave pod vlakom. Vlak na progi Jesenice—Ljubljana je povozil med postajama Radovljica in Otoče tri krave posestnika Reša, ki so ušle pastirjem na železniški nasip in na progo baš v trenutku, ko je brzel mimo vlak. Na progi je bilo ob usodepolnem prihodu vlaka 8 komadov goveje živine, a 5 jih je srečno uteklo. Eno kravo je odbil stroj na nasip, drugi je odrezal glavo, tretjo je razmesaril in vlekel s seboj dobrih 300 m.

K paktu štirih velesil, ki je bil podpisani v Rimu 7. junija.



Angleški min. predsednik Macdonald.



Predsednik irske republike de Valera si je ogledal pri obisku v Rimu fašistično mladino.

Voda izpodjedla temelje hiše. V Kočevju se je porušila hiša, last gospoda Rankelja, ki je v Ameriki. V njej so prebivale tri družine, ki so zapustile hišo na zapoved občine tri ure poprej, predno se je zrušila z glasnim ropotom prednja stena. Do nesreče je došlo, ker

je bila voda iz strešnih žlebov speljana v zemljo ob steni, mesto v kanal. Voda je zrahljala temelje, ki so se začeli usedati.

Ogenj na Kočevskem. V Dolgi vasi pri Kočevju je upepelil požar na binkoštni pondeljek v noči gospodarska poslopja gosp. Jožefa Stavdaharja ter drvarnico, skedenj in hišo, v kateri je prebival mizarski mojster Jožef Klamming s svojo družino.

Čudna so pota strele. Dne 6. junija ob 4. uri popoldne se je prikazala nad Staro Vrhniko na Kranjskem neznatna meglica, iz katere je nepričakovano zablisnilo in strela je urezala v oreh posestnika Franca Trčeka, po dom. Prinčeka. Od tam je smuknila po deblu v zemljo, pod zemljo v hlev, kjer je zgrabila kravo za zadnje noge in jo ubila. Iz kravjih nog je odbrzela v vodovod, na katerem je pokvarila eno cev, in nato je šele izginila v zemljo.

Sprejem v kn. šk. dijaško semenišče v Mariboru. V dijaško semenišče se sprejemajo zdravi, mravno nepokvarjeni in dobro vzgojeni dečki, zakonski sinovi vzglednih katoliških staršev, ki so doma v lavantinski škofiji in so dovršili z dobrim uspehom osnovno šolo ali kak gimnazijski razred in imajo namen, po dokončanih gimnazijskih študijah vstopiti v mariborsko bogoslovje. Prošnje za sprejem se morajo najpozneje do 31. julija poslati po domačem župnem uradu na kn. šk. ordinariat v Mariboru. Priložiti je treba: krstni list, šolsko spričevalo, premoženski izkaz, zdravniško spričevalo. Razen tega se morajo vsi prošnjiki zadnji teden julija (od 25. do 31. julija), ako tega že prej niso storili, osebno predstaviti semeniškemu ravnateljstvu. Glede sprejemnega izpita za gimnazijo pa velja sledeče: Za vpisovanje v prvi razred klasične gimnazije v Mariboru se morajo vložiti s 5 Din kolekovane prošnje na ravnateljstvo v času od 20. do 23. junija. Sprejemni izpiti bodo dne 26. junija od 8. ure naprej. Za sprejem je potrebna najnižja starost 10 let, najvišja starostna mera pa je 13 let. Prošnji za sprejem je treba priložiti krstni list in šolski izkaz. Dečki, ki bodo



Vladar Italije Mussolini.



Predsednik nemške vlade Hitler.



Francoski predsednik vlade Daladier.

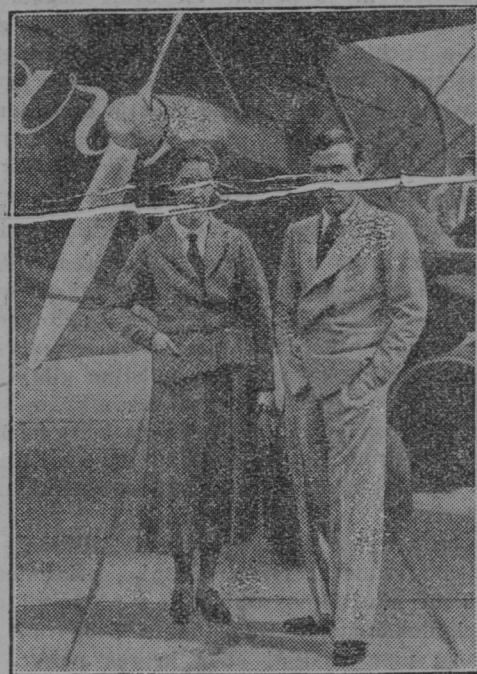
*Proti
zobnemu
kamu*

SARGOV

KALODONT

delali sprejemni izpit in nameravajo prosi za sprejem v dijaško semenišče, se naj kar po opravljenem izpitu predstavijo semeniškemu ravnateljstvu. — Ravnateljstvo kn. šk. dijaškega semenišča v Mariboru, Koroščeva ulica 12 (nasproti klasični gimnaziji).

Jugoslovanska gasilska zveza »Ljubljana« naznana vsem udeležencem letošnje glavne skupščine v Celju, da je dovolilo ministrstvo



Zakonski par Mollison hoče poleteti iz Londona v Njujork, odtam v Mezopotamijo v Bagdad (v osrednji Aziji) in nazaj v London.

Izviren način avto-kraje v Ameriki.

Obče znano dejstvo je, da se v ameriških Združenih državah več avtomobilov ukrade nego kupi. Kar se tiče avtokraje, so doživelvi v. Čikagi septembra 1. l. rekord. Novih avtomobilov je bilo kupljenih 2255, pokradenih in ugrabilenih pa 3375. V Njujorku je bilo leta 1931 za 2 milijona avtov izmakanjnih, letos jih bo najbrž za polovico več. Radi omenjenih številk se ne čudi noben Amerikanec. V našem listu smo že parkrat pisali o obširni organizaciji amerikanske avtokraje in hočemo danes omeniti le eden način, s katerim so av-

saobračaja z odlokom M. S. br. 11.007 od 19. maja t. l. polovično vožnjo z vsemi vlaki, izvzemši ekspresnega. Celi vozni listek se kupi, s katerim se bo peljal vsak udeleženec na povratku v času od 6. do 11. julija t. l. Žig o udeležitvi prejme vsak na skupščini; zato nihče ne oddaj listka ob prihodu v Celje!

Ako kupiš v prodajalni Ivan Trpin, manufakturna trgovina v Mariboru, Vetrinjska ulica 15, dobis koledar »Slovenskega gospodarja« zastonj.

Samo 66 Din par moških ali ženskih čevljev, garantirah iz samo pristnega usnja. Stermeck — Celje.

»Sveta birmec«, pouk za birmance, za starše birmancev in za botre, je zelo priročna spominska knjižica na sv. birmo. Stane samo le 3 Din. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Čebelc brez žela.

Naši čebelarji bi najbrž pozdravili dejstvo: čebela brez žela! Bila bi velika prevara, primerjati »čebelo brez žela« z »rožo brez trnja«. Narava sama je že napravila ta poskus v osrednji Ameriki, kjer živijo cele vrste brezželnih čebel, ki pa pozna veliko hujše načine boja nego naše, z želi oborožene čebelice. Ako se kdo drzne, vzeti med iz panja brezželnih čebel, ga napade takoj celo roj in ga požene v beg. — Osrednjeameriške čebele mu takoj zlezijo za rokave, za ovratnik ter vrat, ga besno grizejo in povzročajo s krampanjem srbečico, pred katero vsakdo ute-

če. Najrajsi pa se zakadijo te vrste čebele v lase, radi tega jih imenujejo tamnojni nemški kolonisti »lasni zavičaji«.

V splošnem se preživlja lasni zavičaj kakor naša čebela od vsrkavanja slaščine iz cvetja in cvetnega prahu. Samo ob Panama prekopu v osrednji Ameriki živi posebna vrsta brezželnih čebel, ki ne marajo za cvetje, ampak so jim slaščica preostanki zemeljskega olja, katerega uporabljajo tamkaj za ugonabljanje malarijo razširjajočih mušic. Krog posod, ki so pomazane s preostanki po smoli in petroleju dišeče tekočine, se podijo celi roji lasnih zavičajev, kakor bi to bile cvetlične grede, da, celo branijo živalice oljnato slaščico na vse moči. Raziskovalec ameriškega naravoslovnega muzeja dr. Hubert Schwarz, je sam na lastne oči opazoval, kaj pomeni lasnim zavičajem surovo olje. Poleg posode, iz katere je iztekel petrol, se je zbral cel roj zavičajev. Omenjeni naravoslovec je začel tik poleg metati na tla olupe banan, da bi odvrnil zavičaje od petroleja, a vse zaman. Za olupke se je pobrigala druga vrsta čebel, zavičajni so se držali petroleja. Razvil se je celo boj na življenje in smrt, ko so se skušali udeležiti srkanja petrolejskih ostanakov zavičajni iz drugega tabora.

Ko je zasledoval naravoslovec vzrok čudnega nagnenja, je dognal, da gre tudi pri surovo olje ljubečih zavičajnih za naravnii nagon. Brezželne čebele rabijo za prepariranje svojih gnez zmes

Pavel Keller:

23. nadaljevanje.

„Skrivnostni student“

Roman.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

O, potovala sta imenitno. V prvem razredu. Sin je na vsak način hotel tako. Saj vem, je rekel, kako težka bo materi ta pot, čemu bi jo gledali tuji ljudje, če bo jokala.

Bogatčevka si je obrisala solze. Roke je držala sedaj sklenjene v naročju. Tiho je izpregorila:

»Srečna sem! Zelo vrlega sina imam. Dober je bil z menoj; lepo je bilo v mestu!«

Naenkrat pa se je rahlo nasmehnila.

»Vzeti me hoče k sebi v Brazilijo. Sedaj me še ne more vzeti s seboj, ker stanuje v divjih krajinah. Že poti same od obrežja dalje bi ne zmogla in med vsem tem divjim ljudstvom, ki govori tuj jezik, bi na svoje stare dni ne mogla živeti. Zato bo poskusil, da bo vse, kar ima, prodal, potem pa mi bo najel stanovanje v prečudovito lepem

mestu, ki se imenuje Rio; tedaj bo prišel pome in skupaj bova stanovala v Rio. In pomislite, gospod učitelj, dve služkinji iz našega kraja bo plačeval zame. Ali ste si mogli kdaj misliti, da bom imela še dve služkinji?«

Izmed vseh lepot v tuji, čudoviti deželi, ki so ji bile obetane, se je stari ženici zdelo najbolj mikavno to, da bo imela dve služkinji.

Prišla sta domov. Vsak dan je šla žena gori k mlinu. Tam se je bil ustavil sin na potu domov. Od tam je gledal domačo hišo, iskal z očmi svojo mater. To je bil svet kraj.

Povprašala je starega učitelja, proti kateri strani natančno leži Brazilija. Saj človek vendar more vedeti, kam naj gleda. Učitelj ji je rekel, da je to težko določiti, pogledati mora najprej na zemljevid in preračunati s kompasom.

In nato ji je povedal: južno-južno-zapadno! Tam mimo tistega visokega topola na desno. V desni smeri od topola leži Brazilija. Ne morebiti na levo od topola! Tam leži Patagonija. —

iz rastlinske smole ter voska. Radi te-
ga jim je vosek vsebujoča vsebina su-
rovega olja dobro došla, ker bi sicer
morale same proizvajati za zapiranje
gnezd potrebno tvarino in ta posel bi

jih znatno oviral pri preživljjanju. Kako
da so zavilači izsledili za svoje opravilo
zmes petroleja in smole, spada med
uganke vseh živalskih nagonov ali in-
stinktov.

dete vsaj ob 10. uri v Mariboru, da bi zamogli
sprejeti dirkače na cilju v dostenjem številu.
Skupna sveta maša za kolesarje bo ob pol 12.
uri v Frančiškaški cerkvi. Popoldan ob pol 3.
uri skupni odhod na veselico z Glavnega trga
z godbo na čelu. Prijavite skupine kolesarjev,
izletnikov na naslov S. S. K. Maraton v Mari-
boru, do 20. t. m., kakor bi se zamogli ravnat
glede skupnega cenejšega kosila. — Tehn. od-
bor S. S. K. Maraton.

— = —

Zgornja Sv. Kunjeta. Na binkoštne nedelje
smo videli v Katoliškem domu veličasten igro-
kaz v 7 dejanjih »Cvetina Borograjska«, ki je
ena sama prekrasna pridiga o četrti božji za-
povedi. Na binkoštni pondeljek se je ta igra
ponovila. Občinstvo je bilo ginjeno do solz nad
pretresljivo lepimi prizori. Vrli naši igralci in
igralki so rešili svoje vloge prav izbornno. Vsa
čast jim! To je bilo mnenje vseh gledalcev.
Za prelepi uspeh igre pa gre topla zahvala
tudi režiserju, preč. g. župniku Frančišku
Magdiču, ki je položil vse svoje bogate iz-
kušnje pri režiraju igre. Blaga gospa gro-
finja Pachta pa je izposodila mnogo prelepih
kostumov iz srednjega veka, v katerega je po-
stavljenata igra. Prelepo občutje vseh, igral-
cev kakor občinstva, pa je malo grenila brez-
pričnost gotovih krogov, ki se igre niso ude-
ležili. Prihodnjič ob takih priljekih in sličnih
igrah, ljubi Kungočani, vsi na plan! Bog daj!

Škale. Kako z veseljem pričakujem »Slov.
Gospodarja« in komaj čakam, kdaj pride z
njim »Naš dom«, ki nam prinaša toliko lepega
in koristnega berila. Zanimajo me še prav po-
sebno dopisi, kako se kaj mladina giblje po
Sloveniji. Sprejmite, gospod urednik, tudi od
nas Škalčanov par vrstic, da ne bodo mislila
dekleta širom Slovenije, da spimo. Tudi tukaj
imamo Dekliško zvezo, ki kaj lepo napreduje.
Prisrčno hvalo smo dolžne našemu č. gospodu
kaplanu, duhovnemu voditelju Dekliške zveze.
Imamo redne mesečne sestanké, pri katerih
dekleta navdušeno nastopajo s poučnimi go-
vorji, deklamacijami in tudi z dvogovori. H
koncu nam voditelj poda krasne nauke, ki
nam ostanejo v neizbrisnem spominu, in se-
stanek vedno zaključimo z veselo pesmico.
Tako se me škalske mladenke gibljemo na
polju izobrazbe. Milo nebo pa naj bogato bla-
goslovji našo zvezo, da bo v njej vedno pomlad



Mimika V. iz Slov. goric.

Treznost na plan!

Želim vam opisati žalosten zgled naše mladine. Tesno mi je bilo pri srcu, zato sem sklenila te besede zapisati drugim v svarilo.

Bilo je pretekli teden, delala sem nekaj na vrtu, kar laslišim nerazločno kričanje. Grem pogledat, kaj je. In kaj vidim! Majhen ednajstleten fantek je bil pijan. Padel je zdaj na to, zdaj na ono stran, vmes pa izgovarjal grde kletve. Komaj se še zaveda življenja, pa že uživa tako mladost. Pijan leži v obcestnem jarku. Vprašala sem ga, kdo mu je dal piti. Nisem mogla dobiti odgovora. Kraj, kjer je fantek obležal, je bil na glavni cesti proti Mariboru. Kaj bi bilo, če bi slučajno pridrvel kakšen avto! Fant je obležal na cesti, smrt bi bila neizogibna.

Ne vem, kdo nosi krivdo, da se je bil ta deček upijanil. Ne vem in tudi nočem soditi, kdo je kriv v drugih slučajih. So krive razmere, pa tudi ljudje. So krive družine. Tudi starši niso brez krivde.

Mati toži, da nima denarja za sol in kruh, otroku nima kaj dati za jesti. Če gre soseda prosit, dobi čašo pijače, in to ima družina za zajtrk. Še otrokom ponujajo pijačo, ponekod z grožnjo. Otrok se sčasoma navadi in kmalu sam zaprosi za pijačo. Čim bolj raste, tem bolj se v njem razvija želja po alkoholu. Starejši brat-pijanec uči malega bratca, kako se mora pititi; namesto v cerkev, ga rajši vodi v gostilno. Kar za-

služijo ves teden s trdim delom, zapijejo vse v nedeljo. Ko se strezni, pa toži: nimam nič, vsega mi manjka. Za pijačo pa le ima. Za pijačo da tudi mnogoteri berač, kar je med dnevom naberačil. Proti večeru ga vidiš, kako kolovrati okoli pijan žganja. Jabolčnika po navadi niti piti noč, ker premovalo vreže na jezik.

Slika, ki sem jo začrtala, je kajpada nepopolna. Naj pa zadostuje, da pokaže nevarnost alkoholizma, ki preti naši mladini in domovini. Starši, varujte otroke pred nevarnostjo alkohola. Matere imajo v tem oziru izvršiti veliko nalogo.

Fantje, delajte čast naši domovini ne pa sramote! Ali se v piganosti zrcali vaša in naša bodočnost? Mladina slovenska, kreni na pota treznosti!

Otroči, bodite mladi junaki, potem nam bo zasijala lepša doba, zlata bodočnost!

FANTJE KOLESARJI!

V nedeljo, dne 2. julija priredi Mariborska kolesarska podzveza svojo prvenstveno dirko za prvenstvo Maribora na proggi: Maribor-Fram-Račje-Ptuj-Sv. Trojica-Sv. Lenart-Maribor v dolžini 75 km. Start je na Tržaški cesti pri Mestnem vodovodu ob 8. uri; cilj je v Tomšičevem drevoredu med 10. in 11. uro.

Popoldan ob 3. uri se vrši velika vrtna veselica pri »Lovskem domu«, katero priredi Slovenski klub Maraton. Iste se udeležijo vši kolesarji Maribora, ker se bodo razdelila darila predpoldanske dirke.

Fantje: Ako hoče kdo tekmovati, ni pa še član kolesarske zveze, naj pošlje prijavo do 20. t. m. na naslov S. S. K. Maraton, Maribor, Aleksandrova cesta 6/I, s prijavljeno 10 Din, katero mora plačati klub za vsakega tekmovalca. Organizirajte se v skupine in napravite izlet v Maribor. Določite si odhod tako, da bo-

Nekega dne jo je stari učitelj našel mrtvo, s hrbotom naslonjeno ob mlin.

Njene širokoodprte oči so bile uprte proti topolu na polju.

Gledala je bila v desno stran od topola, ne v levo, kajti tam je ležala Patagonija.

Leto.

Stari učitelj je bil sicer upokojen, toda njegov pokoj je bil prepoln vsakovrstnih opravkov. Bil je eden tistih ljudi, ki prenašajo skrbi drugih in opravlja dela drugih.

Sedaj na primer je bil spravil k večnemu počitku staro Bogatčevko. Pokopali so jo poleg njenega nesrečnega otroka, poleg Katrice. Zopet se je eden ločil od življenja, ki je mnogo pretrpel zaradi skrivnostnega studenca in ne da bi bil razrešil njegovo skrivnost.

Po pogrebu je šel stari učitelj z Emo po vasi. Rekel je svoji spremiščevalki:

»Tako gredo eden za drugim. Stara, ki je pletla košare, je tudi včeraj umrla. Golobovka ni verjela, da je resnično mrtva; trdila je, da se

le dela tako, da bi odrla gospodično Emo še za pogrebni. No, no, kolikokrat se je dogodilo v svetovni vojni, da je bilo štabnemu zdravniku naznanjeno: brezupni slučaj se je bistveno zboljšal, simulant je umrl.« — Učitelj se je hihtal na svoj mirni način, nato je nadaljeval: »Simulantina je bila res, ta stara metlarica; toda umrla je pravilno. Bil sem tamkaj, da bi staremu metlarju dal nekaj podpore. Slišal sem, da ste bili tudi vi tamkaj, dobra dušica. V mestu ljudje komaj vedo za to, če umrje kakšen podnajemnik v njihovi hiši. Šele, ko se pelje pogrebni voz mimo, opazijo, da so odpeljali sostanovalca. Na kmetih pa je to drugače. Tistem, ki že dolgo živi v vasi, pomeni vsaka smrt novo praznoto. Kar nenadoma koga več ni, znanega obraza ne vidiš več; človeka, ki si ga dobro poznal, pogrešiš. In tako se prede okrog tvojega lastnega življenja neka osamelost.«

»Okrog vašega življenja nikoli ne bo osamljeno; preveč ljubezni imate v srcu.«

Nasmehnil se je ves srečen, jo pohožal po roki in rekel:

touzmoviči dolgo slepili policijo po ameriških velemestih. Šlo je namreč za naslednji način izvirne avtokraje. Avto oropajo na cesti. Par minut zatem opazi lastnik, da je ob voz, alarmira policijo in dvoje motornih policijskih koles drvi v smeri za izginulim in ukradenim avtomobilom. Iskan avto je kar naenkrat zginil s površja sveta. Policija prehititi le prav počasi se zibajoči voz za prevoz pohištva. Kdo na svetu bi naj domneval, da je bilo v pohištvo prevoznom vozlu pol tucata najbolj izurjenih mehanikov, kajih naloga je bila: spremeniti kolesa na ugrabljenem av-

s svojim cvetjem, vedno poletje s svojim delom in vedno jesen s tisočerim sadom.

Gornja Ponikva. V nedeljo, dne 18. t. m. vse, kar leže in gre, na Gornjo Ponikvo. Naši pridni gasilci pripravljajo malo nedeljskega razvedrila. Uprizorili bodo lepo lepo igrico »Guzaj« v petih dejanjih. Ker je društvo še mlađo, zato je potreben pomoči, ker ima še malo orodja, zato na željo vseh naših gasilcev in pridno izvežbanih igralcev prosimo kar močne največje udeležbe. Kličemo vsem, ki se bodo ta dan potrudili na Ponikvo, tovariški pozdrav: Na pomoč!

Primer ženske lahko-vernosti.

V Parizu so doživelji v zadnjem času nekaj prav izrednega. Brez običajnih svečanosti in čisto na tihem se je poročila hčerka predsednika sodišča. Poroka je bila izvršena med zidovi ječe. Izvoljenec visokorodne hčerke je jetnik v preiskovalnem zaporu in zanimivo na celi zadavi je destvo, da je bil oče neveste povod za sklep zakona.

Srečni zakonski mož je bivši častnik, ki se je pridno udejstvoval na polju prevar s sklepanjem zakonskih zvez. Goljuf izhaja iz ugledne družine, a je zašel na slabo pot radi tega, ker je znal

denar bolj izmetavati nego ga prislužiti. Že leta 1924. je bil v mestu Rennes radi zakonskih goljufij obsojen na petletno ječo. Kratko pred odsluženjem kazenske dobe je poročil vdovo po oberstu, ki mu je prinesla v zakon 500 tisoč frankov gotovine ter razsežna posestva na Kitajskem. Po preteku enega leta je David, tako se piše prekanjene, zapravil doto in zapustil ženo. V znanem igralnem mestu v Biaricu na Španskem je osvojil srce mlajše dame, kateri je bil predstavljen kot eden najvišjih uradnikov v ministrstvu že pokojnega francoskega zunanjega ministra Brianda. Omenjena ga je osrečila z doto 560.000 frankov. Tudi v tem slučaju se je ponovila stara pesem. Škoda zakonaželnih žensk, katere je oškodoval David za znatne denarne vsote, je rasla od polleta do polleta. Končno je spoznal v Parizu svojo sedanje ženo. Tej je izvabil 350.000 frankov. Sedanji njegov tast je poizvedoval o bodočem zetu in dognal cel seznam prevar, katere si je bil privoščil David. Goljufa so arretirali in sedaj čaka v preiskovalnem zaporu na obsodbo. Hčerke sodnega predsednika pa tudi vsa zločinska dejstva niso omajala v ljubezni. Dogsegla je, da je smela poročiti izvoljenca.

DOPISI

Selnica ob Dravi. Tukaj smo pokopali blagega moža in očeta Franca Smolnik, ki je umrl na posledicah vojne. Vsem, ki so rajnega v tako velikem številu spremljali na njegovi zadnji poti, iskreni: Bog plačaj! Rajnemu pa sveti večna luč.

Fram—Svečina—Vrnjačka Banja. Usoda je hotela, da sem se oddaljil od vas, tovariši, od lepe Slovenije, zelenih Slovenskih goric v Vrnjačko banjo. Živim tu isto med Slovenci prav zadovoljen. Naročen sem na »Slov. Gospodarja«, katerega vestno čitam in zasledu-

jem vse dogodke svoje domovine. Zanimajo me novosti domačega kraja in sem vedno v duhu med vami, tovariši. Deloval budem v bodoče z vami po svojih močeh, ter ostajem zvest svoji domovini Sloveniji. Želim pa tudi, da ostanete vi v bodoče fantje na mestu kot doslej. Ostanite vztrajni na vaši začrtani poti, da boste vredni sinovi matere Slovenije, njej v procvit in v obči blagor naše domovine Jugoslavije. Sprejmite pa vsemi tovariši in znanci pozdrave od tovariša H. V.

Slovenske gorice. Precejšen del Slovenije zavzemajo krasne Slovenske gorice, ki so po svoji krasni legi in dobrom ljudstvom kaj privlačljive. Mejijo na sosedno državo Avstrijo, ter imajo osobito ob meji trdne slovenske postojanke. Izmed mnogih lepih vasic, slovenskih

tomobilu, številko ter posamenze dele prebarvati. Dobrih 100 km pelje pohištveni voz in iz voza se prikaže namesto prvotno modrega — sivi avto, katerega prodajo lopovi v kaki drugi ameriški državi brez težav in bi ga pravi in prvotni lastnik nikdar več ne spoznal. Na ta način so zaslužile ameriške avtobande težke milijone, predno jih je razkrinkala tajna policija.

Dviganje zaklada na morskem dnu.

Na Holandskem sledujejo z največjo napetostjo dela nemškega potapljača Bekersa, ki se je lotil naloge: z ladjo »Lutine« pri Ter-selingu pred 130 leti

»Ema, vi nosite črno obleko. Tudi vi ste doživelji sedaj hud udarec v svojem življenju. Pogovoriti se bova morala o tem.«

»Ravno sem vas hotela prositi za to.«

»Da, toda danes ne! Danes moram pisati Andreju Bogatcu. Poslal sem mu brzojavko, da je mati mirno zaspala in da bo pogreb v torek popoldne ob treh. Lahko si preračuna v tamkajšnji čas. Gotovo bo pospremil v mislih svojo mater do groba. Dober človek je.«

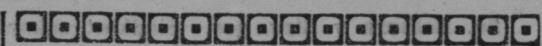
Da, stari učitelj je imel glavo vedno polno tujih skrbi in težav.

O Emi so se začele širiti neumne govorice. Kar naenkrat je strašno obogatela. Mladi Jelšnikar je umrl in ji zapustil vse, pa prav vse. Bližnje svoje sorodnike, ki so živelji v revnih okolišinah, je razdedinil in volil vse svoji skriveni ljubezni — Emi. Ta pa je sedaj žalovala za njim. In obenem je bila nevesta Karla Colnarja. Taki so gosposki ljude! Za denar store vse! Kdo bi si bil to mislil!

Tako so opravljali.

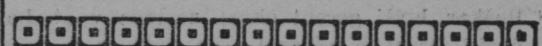
No, mladi Jelšnikar je zapustil Emi le del svojega velikega premoženja. On je bil tisti skrivni kupec, ki je kupil posestvo, katero je pridelal po oporoki sedaj Emi brez dolga. Poleg tega je prejela še velik kapital. Prav znatno premoženje pa so dobili tudi prav daljni sorodniki in dobrodelne ustanove. —

Gospod graščak je odšel iz vasi v mesto, kjer si je najel stanovanje. Rekel je, da noči stanovati v najemu pri svoji hčeri. V mestu se je počutil najprej strašansko nesrečnega, čeprav je šla stara Urša z njim in prav lepo skrbela zanj. Šele ko je našel stalno omizje, kjer je svojim političnim in narodnogospodarskim izvajanjem našel pobožne, verne poslušalce, ki mu v nobeni reči niso oporekali, šele tedaj se je stari vdovec počutil dobro. Ko mu je hčerka Ema podarila avto, je prisegel, da ga ne pogleda; toda v prejšnjih, zanj bolj srečnih časih je bil dober vozač, celo dirk se je udeleževal, zato je čez nekaj dni že sedel pri krmilu in se peljal. Vsak dan se je peljal proti domači vasi »na obisk«. Ostal pa tam nikoli ni čez noč, ampak se je peljal zvečer,

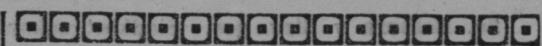


Šiviljč

dobite modne liste v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila, Koroška cesta 5, Aleksandrova cesta 6 in Kralja Petra trg stev. 4.



trdnjav ob meji, si malo natančneje poglejmo prijazno vasico Svečina, ki leži tik ob meji, kot nepremagljiva slovenska trdnjava. Že radijene izredno lepe idilične lege, je kaj privlačljiva izletniška točka, osobito za Mariborčane in druge iz bližine. Ne samo Svečina sama na sebi, temveč tamošnji prijazni ljudje, napravijo na tujca tako prijazen vtis, da ga vsestransko zadovoljijo. Vsakdo, ki ima priliko si ogledati in spoznati življenje svečinskih kmetov, kot na primer: Krenov, Elšnikov, Jamšnikov, Paskolov in mnogih drugih, zavabi res pravi užitek kmetskega življenja. Rači njihovega trdnega značaja jim moramo izreči vsestransko pohvalo. Upirajo se napravno svetovni krizi s smotrnim gospodarstvom in premotivajo vse novodobne načine gospodarstva, da si stanje izboljšujejo. Gospodarji dajejo svoje sinove v kmetijske šole, naročajo strokovne časopise, skratka, zanimalo je se za vse načine novodobnega gospodarstva. Kljub vinski krizi še prodajajo svoja izvrstna vina po času primernih cenah, ker znajo pravilno ravnavati z vinom, oziroma grozdjem, prešanjem in moštom. Vse to jim je pač dala izobrazba iz kmetijske šole in strokovno časopise. Radi tega je pa ne samo priporočljivo, marveč tudi neobhodno potrebno, da dado kmetje-gospodarji svoje sinove po možnosti na razne gospodarske tečaje, če gmotne razmere ne dopuščajo, da se izobrazijo na kmetijski šoli. Če pa tudi to ni mogoče, je pa vsekakor vosten spremljevalec in svetovalec strokovni časopis, katerega bi pač moral imeti naročnega tudi najmanjši posestnik, in ga tudi temeljito preštudirati. Geslo bodi: Strokovni časopis in »Slovenski Gospodar v vsako hišo. — H. V.



Sv. Barbara v Slov. gor. Sladkost zakonskega stana sta si naložila Franc Vogrin, posestnik in kolar v Sp. Koreni, in Rozika Damšč, posestnica. Ženin je bil vrl gledališki igralec, bivši tajnik Orlov in drugih krščanskih organizacij, agilni član ter odbornik gasilnega društva. Nevesta pa dolgoletna cerkvena pevka. Bog jima daj obilo sreče in božjega blagoslova! — Čitali smo žalostno vest, da je umrl pri Sv. Juriju v Slov. gor. gospod Ivan Roškar, bivši gerent okraj, zastopa v Št. Lenartu. Rajni je nakazal prvo podporo za našo cesto v Koreni, zato ga bomo ohranili v hvalnem spominu! — Naše gasilno društvo se je pričelo živahnogibati, prirejati igre, vaje z briggalno. Le tako naprej.

Hajdina. Neka krivoverska družba je po svojih potnikih tudi po naših hišah razpečevala knjige protiverske vsebine. Nekdo, ki družine dobro pozna, pa je tem potnikom pomagal, ker jih je napotil mimo tistih hiš, kjer bi jo skupili. Pa še eno predzrnost so si upali ti potniki uganjati, ko so namreč trdili, da so duhovniki krivi današnje gospodarske stiske. Seveda, ljudje so se tej trditvi smejovali, neka posestnica je celo naravnost branila domačega župnika, ko je rekla, da »naš gospod pač ne računajo dosti in marsikdaj zastonj krstijo in pogreb opravijo«. Da, duhovniki so sami na slabem, tako, da komaj shajajo, a siromakov, žlasti brezposelnih, pa morajo ravno župnišča največ sprejeti. — Gornja zadevščina je resna, la slediča pa je smešna in resna obenem. Zgodilo se je to-le: Koklja je pustila piščeta, da so si sama iskala živeža — a glej, ta zapuščena piščeta je začela voditi sama od sebe druga koklja, ki svojih piščet ni imela. In kako skrbna je bila druga koklja, mačeha, ilosti bolj od prve, prave matere. Malokdaj se kaj takega zgodi; smešno se nam zdí, a vendar je v svarilu in pouk celo ljudem, ki niso pravi starši in zato nimajo umevanja in ljubezni do sirot.

Gajovci. Z ozirom na notico, katero je priobčil »Slov. Gospodar« v svoji številki z dne 10. maja izjavljamo resnici na ljubo: Pukšič Anton, ni bil v nobeni zvezi z rekruti, in ni imel z njimi nobenega konflikta ter da sploh ni bil dotičnega dne v Moškanjcih.

Ljutomer. Pred dvema tednoma smo poročali o smrti našega blagega g. Dolamiča s Ka-

menšaka in že mu je sledil njegov rojak, so sed, pevski tovariš g. Jožef Pelnar, katerega smo položili k zadnjemu počitku na binkoštno nedeljo ob veliki udeležbi ljudstva. Rajni je bil spretten obrtnik — mizar, ugleden meščan in mož čistega značaja, zato so mu zaupali razne važne funkcije v občini, v okr. posojilnici in v društvi. Pri obrtni zadruži je bil načelnik nad 30 let, pri Slovenskem pevskem društvu predsednik 20 let itd. Njegov lep, čist in simpatičen tenor se je razlegal pri vseh cerkvenih in narodnih slovesnostih, da ga bodo dolgo pogrešali. Ž njim je torej utihnil visoki »C«, s katerim se je mnogokrat odlikoval. Doma in ob grobu mu je zapel združen pevski zbor tri žalostinke, ravnatelj okr. Posojilnice in organizant g. Potočnik mu je spregovoril nekaj besed v spomin pokojnikovih zaslug. Tudi mestna godba je zasvirala svojemu podporniku nekaj žalostink. Za vse, kar si storil dobrega, Te naj poplača ljubi Bog, kateremu si zvesto služil. Uživaj onstran groba zaželeni mir! Naj Ti sveti večna luč!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Zadnji dan meseca majnika se je poslovila od nas vrla mladenka Monika Cafova, katero je popeljal v novo domovanje k Sv. Juriju ob Ščavnici tamoznji posestnik in trgovec g. Tone Korošak, da si tam v zakonski vzajemnosti izgradita nov dom sreče in zadovoljnosti. Dragi Moniki, ki

je zapustila rodni dom in svojce, kot njenemu soprogu, ki je našel v njej dobro in skrbno življensko družico, želimo na pot v novi stan obilo sreče.

Oplotnica. Izredno veselo slovesnost smo obhajali dne 29. maja v znani dobri Črešnarjevi hiši v Malahorni. Korenina starega kova Anton Horvat je ta dan obhajal s svojo zvesto družico zlato poroko. Da je bila slavnost še bolj pomembna, je sklenil ta dan zakonsko zvezo njun najmlajši sin Gustl. Ginljiv prizor je bil, ko sta korakala zlatoporočenca v spremstvu svojih otrok, vnukov in pravnukov ter mladoporočenca med svojimi svati pred oltar Marije k bližnji božjepotni cerkvi na Brinjevo goro. Kdor pozna strmo pot na goro, bi upravičeno dvomil, bode li zmogel tako pot zakonski par, ki prenaša že dolgih 55 let sladkosti in težave zakonskega življenga. Toda naš vedno veseli Tonček, ki nosi že deveti križ, je hitel s svojo zvesto Micko navkreber, da so ga celo mlajši svatje komaj dohajali. Domači župnik g. Bezjak je govoril obojnim poročenjem v srce segajoč govor. Ko sta si zlatoporočenca pred oltarjem ponovno obljudila zakonsko zvestobo, se je orosilo marsikatero oko. Ti pa, Marija z Brinjeve gore, ki sta zlatoporočenca iskala pri Tebi neštetokrat tolažbe, prosi svojega Sina, naj blagoslovi naš slovenski narod, da bomo imeli še mnogo takov vzornih očetov in dobrih mater kot sta Horvatova slavljenca, ki se držita gesla: kogar Mati zagovarja, tega Sin ne pogublja. Zlatoporočenca pa živi Bog že do demantne poroke.

Spodnje Pohrešje pri Rečici ob Savinji. Dne 26. maja t. l. smo položili k večnemu počitku uglednega posestnika Jožefa Fürsta, p. d. Flereta. Kruta smrt nam ga je vzela po kratki in mučni bolezni v najlepši moški dobi. Komaj 45 let je doživel. Kako je bil Jože med nami priljubljen, je pričal njegov lep pogreb, katerega se je kljub zelo slabemu vremenu udeležilo prav obilo ljudi. Tudi solnce je žalovalo ter se skrilo za oblake, ki so pošiljali debele kapljice na krsto preminulega. Ob odprttem grobu, ki so ga obdajali polnoštevilno rajniki, tovariši-gasilci, njegovi svojci, sorodniki, prijatelji, sosedi in znanci, se je rečički č. g. župnik Alfonz Požar z lepim govorom poslovil od rajnega Flereta. Nato so mu pevci zapeli žalostinko: »Blagor mu, ki se spočije«. Milo so

Organisti!

S 1. julijem 1933 stopi v veljavno slovenski obrednik. Ta se tudi vas tiče, posebno pri pogrebih. Zato si pravocasno oskrbite »Pogrebne obrede« s slovenskim besedilom. Samoprodaja za lavantinsko škofijo je v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena knjige je 25 D, za poštnino 2 Din, skupno 27 Din. Pri naročilu pošljite denar naprej, ker je povzetje draga. Priporoča se:

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

»domov«. Kadar se je peljal mimo davčnega urada, je vozil počasneje in razsrjen misli:

»Kaj ne, tole bi bilo zopet nekaj, kar bi radi zarubili? Toda tega veselja ne boste več doživel, požeruhi!«

Karel Colnar je postal tih človek. Zaenkrat se je naselil v domači vasi kot zdravnik in je izvrševal svoj zdravniški poklic v domači hiši. Nekaj posrečenih zdravljenj mu je prineslo dober glas. Vaščani in trije sosednji okraji so dobili zaupanje do njega, čez dolgo so ljudje zopet prihajali v hišo, ki je bila prekleta. Ljudi, ki so prihajali in odhajali, gospodinja Ana že skoraj nobenega ni poznala več. Vsa ta leta nikoli ni šla po vasi, bila je skoraj zaprta, tako sama kakor njen izginuli mož. —

Karel je bil do svoje neveste vedno zelo nežen, toda postal je tih človek. Kadar je zagledal črno Emino obleko, je vidno vztrepetal in oblak je legel na njegovo čelo in oči.

Ali je bila res samo hvaležnost do rajnika, samo veliko sočutje, ali pa je njegova silna lju-

bezen vendarle zajela del jene duše? Mučila ga je ljubosumnost. Pač si je govoril, da je nevredno moža, če odreka ljubljeni ženi priateljstvo s kom drugim, toda mož hoče imeti ljubljeno ženo vso, ne le njenega telesa, hoče tudi njeno dušo. Ali ni bila nošnja te vdovske obleke nekaj, kar je že presegalo navadno hvaležnost? Zeblo ga je, kadar je videl to črno obleko. Vedel je tudi, da se ljudje spotikajo ob tej žalni obleki, da celo staremu učitelju ni bilo vse čisto prav.

Nekega dne je rekel:

»Ema, še vedno nosiš črno obleko. Ali že ni čas, da jo slečeš?«

»Ne, leto še ni preteklo.«

»Saj vendar nisi njegova vdova.«

»V navadnem pomenu ne; bila pa sem žena njegovega hrepnenja, njegove brezmejne ljubezni. In tega ne pozabim.«

Vzdihnil je na glas in rekel:

»Tedaj pa si ga tudi sama ljubila!«

Planil je in tresič se vprašal:

»Ali si prišla kdaj v telesno dotiko z njim?«

Dalje sledi.

potopljeno zlato v vrednosti 14 milijonov goldinarjev, dvigniti. Potapljač je že dognal, da pokriva potopljeno ladjo 13 m debela plast peska. Napravili so že 102 vrtanj, zadeli so na 4 m debelo rjasto tvarino, ki predstavlja nekdanjo topovsko strelivivo. Maso so odstranili in s tem je odprta pot v zakladnico.



OGLASI

v „Slov. gospodarju“
imajo
najboljši uspehl

zadonele gasilske, tlobente v zadnji pozdrav. Odšel je od nas mož, kakršnih je danes le malo. Vsi ga bomo zelo pogrešali, posebno pa žena, s katero mu je bilo določeno živeti samo osem let v srečnem zakonu. Ni bil le ženi dober mož in otrokom skrben oče, bil je tudi napreden gospodar. Udejstvoval se je pri raznih društvenih gospodarskega, prosvetnega, humanega in verskega značaja. Habil je potrnjevi poti, ki vodi do nebes. Vztrajal je do konca svojega življenja na isti; ni se dal sprijati na gladko pot, po kateri hodi danes tako slepcev. Ljubil je Boga in rad je trpel za njegovo čast. Bil je delaven, poniran ter skromen, a kadar je šlo za božjo čast, za poštenost in pravico, tedaj pa moško odločen. Več let je bil skrben župan občine Kokarje in predsednik krajevnega šolskega odbora na Gorici, dokler ni bil te časti razrešen. Čast takim možem! Ljubi Bog mu daj zaslужeno plačilo, ženi pa pravo tolažbo! Bodи mu gruda slovenska lahka in naj v miru počiva!

Vojnik. Zadnji čas je naše cerkveno petje zelo povzdignil številni moški zbor. Je tudi res nekaj prav lepega, kadar iz številnih fantovskih grl zaori pri jutranji maši lepa cerkvena pesem. Želimo vsem novim pevcem prav veliko vztrajnosti, celokupnemu zboru pa obično napredka in uspeha. Le krepko naprej! — Na našem spomeniku padlim vojakom so se že skoraj čisto izbrisale črke, da se že posamezna imena ne dajo več čitati. Lani so se že prodajale srečke za tombolo v pred spomeniku, a tombole še letos ni. Res, škoda, da se je prvotna plošča po nesreči ubila, za drugo pa denarja ni. — V kratkem bo naša župnija doživelja spet redko slovesnost, namreč novo mašo. Daroval jo bo č. g. Martin Jurčak, salezijanec. Nova maša bo v nedeljo, 9. julija in na njo že danes opozarjamamo vse domače in sosedne farane. Saj pravi stari ljudski rek: Na novo mašo je dobro iti, če tudi bi si kdo »podplate znupal«.

Vojnik. (Fantovski pretep.) V. torek, 30. maja so se vračali z nabora fante iz občine Škofja vas pri Celju. V Šmiklavžu so zvečer popivali in potem napadli Pavla Špes iz iste vasi ter ga s kosami in motikami tako obdelali, da so ga morali takoj prepeljati v bolnico. Tako gospodari preobilo zaužiti alkohol.

Šmartno ob Paki. (Pojasnilo.) Z ozirom na razglas, ki ga je pustilo razglasiti županstvo občine Šmartno ob Paki na binkoštno nedeljo s preklicem pri cerkvi v zadevi pobiranja taksa za dostavo povabil in raznih spisov, dovoljujem si ponovno opozoriti vse prizadete občane, da je bilo moje pojasnilo, ki je bilo pred kratkim priobčeno v listih »Slovenec« in »Slov. Gospodar«, popolnoma točno, netočen pa razglas županstva. — Občinski odbor je v svoji zadnji proračunski seji sklenil pobirati le tiste takse, ki so že obstojale in ki so bile po zakonu dopustne, o novih taksa pa obč. odbor ni sklepal in jih tudi kr. banska uprava ni dovolila. Sedanje županstvo je torej upravičeno pobirati le tiste takse, ki jih je pobiralo prejšnje županstvo (izvzemši menda edinole takso na pse, ki se je zvišala), do pobiranja novih taksa v zadevi dostavitev raznih spisov, ravno tako zgradb, pa po zakonu nima pravice in jih torej občanom ni treba plačevati, že plačane pa imajo pravico zahtevati nazaj. Sicer pa je v zadevi obveščena kr. banska uprava in zaprošena, da zaukaže pobiranje taksa ustaviti. — Martin Steblovnik.

Sv. Ema ob Sotli. Zalostno so zapeli svetoimenski zvonovi dobrimi mamici, skrbni gospodini in vzgledni ženi Mariji Pelko p. d. Štjanovi v slovo, ki je doživelja 78. leto življenja.

Verni dekli Gospodovi niso za časa njenega življenja zastonj oznanjali časov, ki so posvečeni molitvi, posebno Ave Marije. Niso je zastonj klicali k službi božji ne samo ob nedeljah, tudi ob delavnikih. Na binkoštno soboto, 3. junija, so jo zadnjikrat spremili v hišo božjo in nazadnje na božjo njivo ter vzeli od nje slovo. Vzeli so slovo od njenega telesa, na njeni verno dušo še pa bodo pogosto spominjali. Dobra mama Pelkova je vzgojila deset otrok; bila je vzgledna odgojiteljica, zvesta žena, dobra gospodinja in ljubeznjiva sosedna. Njeni otroci se niso mogli posloviti od nje, najrajši bi jo obdržali doma, čeravno mrtvo, samoda bi še gledali njen ljubezni obraz. Njeno priljubljenost je dovolj jasno pokazal njen pogreb, ki se ga je udeležilo prav veliko ljudi. Njeno ljubezen do otrok je Bog poplačal s tem, da se je vrnih sin par dni pred smrтjo. Tudi on, ki že več leta niso vedeli za njega, je zadnjikrat stisnil svoji materi za slovo roko. Božja moč ga je poklicala k mamici, ki ga je tako že zelela videti. Globoko potrtim otrokom, 85 letnemu možu in vsej rodjini izrekamo svoje sožalje. Bog naj bo rajni mamici dober plačnik!

Sromlje. Živila je 98 let in je umrla... Dne 1. junija smo spremili k večnemu počitku Petan Heleno, ki je doživelja v tej solzni dolini 98 let 2 meseca in 22 dni. Za slovo je majniška Kraljica vzela s seboj v nebesa častitljivo slovensko mamico, ki je dolga leta preživelja največ Marijini molitvi svetega rožnega venca. Rajena je bila Helena Petan dne 8. marca 1835 na Veterniku v Župniji Kozje, najmlajša v številni družini Bračun. Otroška leta je preživela kot pastarica pod vrhom 712 m visokega Veternika. Pasla pa je tudi še kot tlačanka graščinske ovce in govedo na obširnih graščinskih posestvih. Še sedaj v sivi starosti se je spominjala točno mere raznih pridelkov, ki jih je njen oče moral dajati gospodki za desetino. Mati ji je umrla pred 95. leti. Tri in pol letna deklica je odšla »služit« k svoji sestri, poročeni v koprivniški župniji. Pri njej se je tudi naučila čitati, zakaj o šolah se je v tistih časih v »pragozdu« malo sanjalo. Pred letom 1848 so imeli ljudje velik strah pred grajsko ječo, še večjega pa pred vojaščino. Prišli so biriči in odgnali mladega fanta. Štirinajst let je potem nosil za cesarja svojo kožo na prodaj po vsej srednji Evropi in Italiji, kjer je bilo potreba. Šele potem se je vrnih kot prileten mož, dostikrat pohabljen siromak v nadlego sebi in svojim. Zato sta dva brata naše mamice v strahu pred vojaščino pobegnila čez mejo na Hrvaško in ni jih videla nikdar več. Ona pa je rada prepevala pesem zmagoslavja iz leta 1848:

Naš cesar Ferdinand
dal nam je to oznan't:
tlaka in kazen,
vsi davki so preč.

V 22. letu je bila, ko se je poročila in se preselila leta 1856. na svoj novi dom na Sromljah št. 4. Tu je gospodinjila 33 let do leta 1889. Tako je stopila v pokoj, to se pravi, vzela si je svojo kamrico, zemljo in gospodarstvo pa je prepustila svojemu starejšemu sinu Martinu, ki jo je sedaj že 8 let čakal v večnosti. Dobra gospodinja je bila in dobra mati. In ko je odložila skrb za posestvo, je še dolgo let ostala desna roka vsem štirim živim otrokom, ki so gospodarili na štirih posestvih. Bila je skromna in tiha, potprežljiva in vdana v voljo Najvišjega vse dni življenja. Vedno vedrega obraza si je še v zadnjih letih rada zapela kako pesem iz dekliških let, od katerih se je poslovila pred 77 leti. Posebno je ljubila častitljive nabožne narodne pesmi, ki so jih v njeni mladosti peli ob vsaki priliki. Človek je ginjen strmel-

in jo občudoval. Od mladosti ni bila nikdar resno bolana do starosti onemoglosti. Pred tremi leti ji je zelo opešal vid. Poslej si jo lahko videl, kako je s solzni očmi poljubljala veliki star molitvenik, ki ga je pridno prebirala dolga desetletja. Edini zvesti tovarši ji je ostal sv. rožni venec, ki se je oklepal njenih ovelih prstov tudi v zadnjih zdihljajih. Umrla je mirno, kot se poslovi s tega sveta duša, ki je popolnoma zrela za nebesa. Mnogo njenih prijateljev jo je spremilo na gomilo. Niso plakali na glas, pač pa so se z gorečimi molitvami spominjali pokoja njene duše. G. župnik Štefan Stiper se je s toplimi besedami poslovil od naše stare mamice, ki je kakor očak stare zaveze med slovenskimi materami. Njenih potomcev je lepo število. Mnogo pravnukov, ki si služijo že sami svoj kruh na jugu naše države in bogzna kje, sploh ni vedelo za njeno smrt. Vedeli pa so zanjo njeni rajni sin in hči in njen najdražji vnuk Martin Avšič, bivši spiritual marijinskog bogoslovja, ki so jo gotovo vsi radostno pozdravili pred božjim prestolom v nebesih. Ljuba stara mamica, počivaj v miru!

Laško. V Zabrežu, Šmiklavška župnija, je v petek, 2. junija, umrla vrla krščanska žena in mati Ana Gaberšek. Pogreb se je vršil na binkoštno nedeljo ob veliki udeležbi ljudstva. Rajna, ki je bila splošno spoštovana žena, je umrla v 65. letu starosti. Svetila je večna luč. Sorodnikom, ki so vsi naročniki »Slov. Gospodarja«, pa iskreno sožalje! — Dne 3. maja so odšli vojaški novinci k vojakom. Gotovo redki slučaj je v družini Martina Lapornik na Kancu, marijagraška občina, da je že šesti sin odšel služit k vojaku. Najstarejši Franc je umrl leta 1918. doma vsled posledic svetovne vojne, ostalih pet pa je služilo vojake v Jugoslaviji, najmlajši, Ferdinand, je nastopil letos. Gotovo krepka družina, akoravno so visoko gori na Kancu. Lahko rečemo z Gregorčičem, da tukaj Liva narod še krepak, ki čas ga že zasužnil ni. V hišo zahaja »Slov. Gospodar« že dolga leta.

Gladbeck v Nemčiji. (Slovenski dan.) Kot misijonar za velikonočni čas je obiskal nas vestfalske Slovence tudi č. g. Drago Oberžan iz sosedne Holandije, kjer ta blagi gospod tako uspešno deluje med svojimi rojaki. V Gladbecku je bil 12., 13. in 14. maja. Vsi Slovenci so prejeli svete zakramente. V nedeljo je bila odborova seja zveze slovenskih katoliških društev, katere so se udeležili vsi zastopniki društev in tudi novi konzul gospod dr. Rybar in častiti gospod komisar Goričar. Gospod predsednik Ivan Lindič je podal obširno poročilo o uspešnem delovanju naše zveze. V cerkvi sv. Lambertu je potem pridigal č. g. komisar Goričar; procesijo je vodil č. gospod Tensundern pod asistenco č. g. Goričarja in Oberžana. Zapeli smo lavretanske litanijske slovenske deca, dekleta in fantje, možje in žene; vse se je vršilo prav po domače. Po službi božji je bila v dvorani rokodelskega doma velika slovenska slovesnost, katere se je udeležilo čez 400 Slovencev. Predsednik društva sv. Barbare, gospod Josip Dobravc, je z lepimi in prisrčnimi besedami pozdravil svoje drage rojake in se je spominjal mile domovine. Stojeci smo zapeli jugoslovansko narodno himno. Gospod konzul dr. Rybar je govoril o zvestobi do domovine, do kraljevine Jugoslavije, gospod Tensundern o vrednosti in lepoti materinega jezika in gospod Oberžan o medsebojni ljubezni in o zvestobi do svete vere. Otroci so na odru zapeli lepe slovenske pesmi in so napravili kolo in zanimivo igro ter so nas vse prav razveselili. Tudi naš gledališki odsek (Theaterabteilung) je nastopil prav iz-

vrstno. Vsak Slovenec je bil srečen in v svojih mislih je bil v svoji mili domovini. »Oj hišica očetova, Bog živi te.« Dragi rojaki na Gorenjskem in Dolenjskem, v Trbovljah in v Savinjski dolini, če tudi smo daleč od vas, v duhu in po srcu smo združeni z vami.

Holandija — Heerlen. Tukaj je praznoval srebrno poroko g. Ograjenšek. Jubilant je najstarejši član društva sv. Barbare v Holandiji. Rojen je bil 27. februarja leta 1880. v Št. Ilju pri Velenju. Izselil se je takoj po poroki s svojo verno družino, gospo Frančiško, v Nemčijo leta 1908.; v Holandijo se je preselil leta 1920. Postavil je prve temelje sedanjemu solidnemu delovanju društva sv. Barbare v Herrlerheidu-Heerlen. Nemale so tihe žrtve, tudi materialne, ki sta jih žrtvovala oba naša slavljenca. Bila sta zvesta, neumorna sotrudnika pri različnih društvenih prireditvah. Z osebnimi stiki, ki sta jih gojila med našimi izseljenci v tej naselbini, sta mnogo pripomogla h krasno razvijajočemu se družvenemu življenju. V živem spominu nam je, kako sta se mnogim slovenskim družinam rada odzvala vabil in postala »botra — boter« njihovim otročičem. G. Ograjenšek je dolgoleten raznašalec časopisov »Slovenskega Gospodarja« in »Domoljuba«. Vsakemu naročniku je vedno točno dostavil osebno list na dom. Za vsakega je našel toplo, dobrohotno besedo, zlasti če je družino obiskala nesreča. Sam je tudi v mnogih primerih pomagal in opozoril merodajne krajevne činitelje na pomoči potrebne slovenske izseljence. Pridružujemo se vsemi — vsem onim, ki so že čestitali ob priliki 25 letnice porcke, z željo in pročnjo k Vsemogočnemu, da žurnani Čen naša slavljenca in vso družino v sreči in zdravju. Naj On, naš Plačnik, rosi mnogo blagoslova na njihovo življenjsko pot! — Jugoslovanski izseljenci v Holandiji.

Predtiskarija vzorcev za ročna dela

z najlepšimi vzorci se nahaja v trgovini Kralja Petra trg 4, Maribor.

Oči.

Ob priliki vožnje po šlezijski železnici je listal g. Hertl nekaj časa po šopu časnikov, dokler ga ni premagal spanec in je zadremal. Čez nekaj časa se je prebudil in opazil, da mu je sedel ravno nasproti nov potnik. Neznanec je bil velik, širokoplečat in izredno bledega obraza. Hertla pa ni zbegal potnikov bledi obraz, ampak njegove blesteče, mrzle oči, ki so se neprehenoma zasajale vanj, kakor bi mu hotele izsesati kri. Nad široko odprtimi očmi so visele v trepetajočem gibanju vnete trepalnice.

Hertl, zmeden od spanja, od nepričakovane navzočnosti tujca, se je pričel tresti od strahu. Pogled, katerega je zasajal sopotnik vanj, mu je nagnal mravljinice po hrbtu. Neznanec ni nameraval nič kaj dobrega, to je bilo liki pribito. Ni zastonj stegnil tako daleč svojih nog — gotovo je hotel Hertlu na ta način onemogočiti umik do vrat.

Hertl se je spomnil, kaj je vendar pred zadremenjem čital v časopisu. Po tem poročilu je napadel tolovaj v brzovlaku Hamburg—Bremen bankirja, ga umoril ter izopal. In tale človek

s strahotnimi očmi? Brezdvomno, morilec je! Tako izgledajo roparji, tako mrzlo, hudobno ter neusmiljeno.

Hertl je otiral počasi in bolj prikrito, če še ima listnico. Da, da, listnico je cutil v notranjem žepu na telovniku. V njej ni bilo bogzna koliko denarja. Le nekaj tisoč mark, katere je potreboval za najnajnejše trgovske posle. V sedanjih hudih časih pa zazeče 2 do 3000 mark precej. In nadalje: ali že niso bili napadeni potnik radi mnogo manjših zneskov in celo umorjeni? Mnogi so že zagrešili umor radi par grošev! Končno: njegov sopotnik ni mogel znati, koliko denarja se skriva v njegovem žepu. Gotovo je domneval v listnici smerti zapisane žrtve veliko višjo vsoto, nego je bila v resnicu.

Vsa ta razmišljanja so se kotalila z bliskavico po Hertlovi glavi. Mrzel pot mu je zalival čelo — ali še bo sploh kdaj videl svojo ženo, svoje otroke? Na to svidenje ni več upal. Njegova usoda je počivala v roki neznanca in — njege je doletel prav žalosten konec!

V strahu, ki ga je pretresal po celiem telesu, je zbral Hertl še zadnji preostanek korajže. Da, poskusil je celo, da bi pričaral na usta brezbrizno smehljanje. Naenkrat je celo vstal, se priklonil in izpehal iz sebe polglasno ter hriavo: »Dober večer. — Oprostite, maš sem bil zadremal, rādi tega nisem opazil, da sem med spanjem dobil družbo.« Omenjene besede so bile le komaj slišno šušljanje, pa vendar dovolj glasno, da ga je sopotnik lahko razumel. Mož nasproti, ta seveda se je delal, kakor bi ne bil čul prav ničesar. Niti zganil se ni — samo njegove hudobno svetlikajoče oči so bile nepremično zabodene v Hertlovo šklebetajočo postavo.

»Mogoče pa mu nabija v srcu nekaj, čemur pravimo srce,« si je mislil obupani Hertl. »Slišal sem že o morilcih, ki so pokazali občudovanja vredno usmiljenost.« Pripovedoval je brez povoda, v upanju, da bi zavlekel napad, o svoji bolejni ženi o svoji deci, ki je še tako majhna, pa vendar ga ljubi iz celega srca.

Govoril je polglasno predse in brez vsacega smisla. V nadaljnem pripovedovanju je nameraval glas povzdigniti, da bi opozoril ter privabil sprevodnika ali kacega drugega potnika.

Vlak je ropotal enakomerno naprej. Tuje je sedel mirno, liki pribit na sedež. Njegov obraz je razodeval umirjenost, kakor bi bil izklesan iz kamna. »Moral bi mu nekako dokazati, da se res ne izplača —,« je vrelo v Hertlu. Šlo je za življenje in kaj pomeni v takem slučaju par tisoč mark? »Slabi časi so sedaj,« je godrnjal sam zase. »Seboj imam tri tisoč mark, skoraj mojo celotno gotovino. Ako bom imel srečo pri trgovini, bom zasluzil s to vsoto 10%. O riskiranju pri mojih poslih pa je boljše, da sploh ne govorim.«

Sopotnik ni odgovoril niti z besedico. Njegove oči so bile le napol odprte. Naenkrat se je zganil ter zastokal. Hertl se je ves stresel, ko je tuje zadel z nogo ob njegovo koleno.

»Oprostite,« je izustil neznanec. — Rekli so mi, da je ta oddelek prazen. »Sem namreč slep.«

»Slep?« je ušlo Hertlu.

»Da, — obe očesi sem izgubil po ne-sreči. Imam oči iz stekla, da se ljudje preveč ne bojijo praznih očesnih jamic.

»Slep,« je ponovil Hertl. »Steklene oči... Odtod ta pogled! Tuje je spal mirno ter nedolžno. In jaz...«

Sram ga je bilo. Slepec se mu je zasmilil. Zavest pa, da je ušel nevarnosti, ni pustila, da bi se bili povspeli njegova sramota in usmiljenost nekoliko višje. Ves srečen je gledal skozi okno in občudoval probujajoče se jutro.

Poslednjic včstí.

Fantje in možje, v nedeljo, dne 25. junija k Materi Božji na Ptujsko goro! Škofijsko vodstvo KA priredi v nedeljo 25. t. m. romanje fantov in mož, ki so člani naših verskih organizacij na Ptujsko goro. Romanje je namenjeno za fante in može iz sodnih krajev Maribor levi in desni breg, Slovenska Bištrica, Ptuj in Ormož. Spored je v glavnem sledeč: Udeleženci, ki pridejo z vlakom iz Maribora, ki vozi ob 5.39 ter oni, ki se pripeljejo z vlakom iz Ormoža, ki vozi ob 4.54, izstopijo na postaji Sv. Lovrenc na Dravskem polju ter se zbergo do 7. uré žgatraj pri farni cerkvi Sv. Lovrenca na Dravskem polju, od koder se podajo v procesiji na Ptujsko goro. Isto velja tudi za one, ki pridejo peš ali s kolesi. Oni udeleženci, ki pridejo naravnost na Ptujsko goro, pridejo procesiji naproti do vznova Ptujsko goro, kjer se ji priključijo. — Ob pol desetih bo pridiga (č. g. Kolenc, tajnik K. A.) in sv. maša. Po maši na prostem cerkveno zborovanje, na katerem govorita g. dr. Jeraj in dr. Fran Vatovec, zastopniki posameznih verskih organizacij pa nastopijo s kratkimi pozdravimi govorji. — Fantje in možje! Člani Marijinih družb, Apostolstva mož in fantov ter drugih cerkvenih bratovščin, pridite v obilnem številu, da se dostenjno poklonimo nebeški Materi in da z gorečo molitvijo izprosimo od Boga blagoslova sebi in vsemu katoliškemu gibanju. Mati božja Vas kliče, odzovi se!

Krog vladne krize na Španskem. Pod zaglavjem iz »raznih držav« poročamo, da je odstopena na Španskem Azanova vlada. Predsednik republike je dal v soboto nalog bivšemu ministru za socijalno politiko Prietu, da sestavi novo vlado, ki je pa ta mandat odklonil in sestoval predsedniku, naj poveri sestavo vlade do sedanjemu ministrskemu predsedniku Azani. Kriza je še povsem nerešena.

Zblizanje med Ameriko in Rusijo. Svetovna gospodarska konferenca je pričela 12. junija v Londonu. Po napovedi radija iz Moskve bo prišlo ob tej priliki prvič po 15 letih do sestanka med ameriškimi odposlanci in ruskim komisarjem za zunanje zadeve Litvinom.

Lastna moda v Nemčiji. V Nemčiji bodo uvedli lastno in od zunanjega sveta povsem neodvisno modo.

V Avstriji stare avstrijske uniforme. Pri slavnosti v spomin v svetovni vojni padlim žrtvam so nastopile v nedeljo 11. junija po dunajskih vojašnicah čete v staroavstrijskih uniformah.

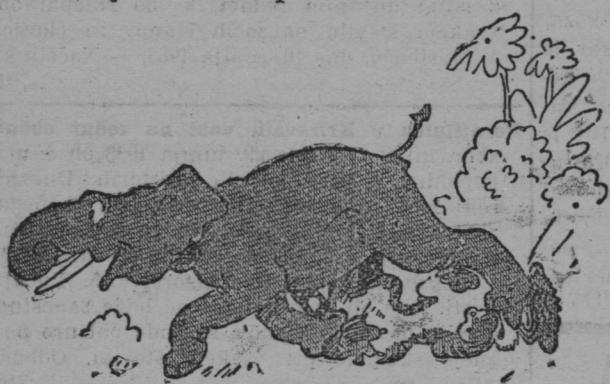
Za našo deco.

Lov na slone.

Dalje.



Tam zveri po dnevu spe,
dokler jim za lov ne gre.
Miha rep je tigru stisnil-
da je ta visoko pisnil.



Tiger tu pod slonom je,
ali ta po njem kar gre.



Miha teče proti vasi,
da ga slon tam ne zapazi.
Pred hišo stoji Črnka mlada,
tolče kavo, je jo rada.



Mimo nje jo Miha ureže,
slon za njim, da ga doseže.
Od besnosti slon se upre,
Črnki hišo do tal podre.

Nov vozni red

veljaven od 15. maja 1932
je pravkar izšel v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.
Cena Din 2--.



Ko mu slon je za petami,
Miha se za vejo vjame.
To mu tudi res uspe,
zdaj že ves v znoju je.



Ali prej ko z nogo višje krene,
slon že z rilcem jo zadene.
Pa se je zelo prevaril,
Miha čevelj mu je podaril.



Slon zdaj hoče drevo izruti,
to pa Miha res razljuti.
Hitro on z drevesa spleže
in s slonovim rilcem vozel zaveže.



Slon vozeli nategne, na zemljo pade,
za rešitev pač nima dobre nade.

Raba ločil.

Prišel je v gimnazijo fantek, ki ni znal pravilno postavljati vejice, kadar je pisal n. pr. spis.

Pofesor ga je na to napako opozarjal, k zadnji nalogi pa mu je reklo: »Če še te naloge ne napišeš pravilno, ti ne morem dati dobrega reda!«

Potem je fantek v svetem strahu napisal tale spis: »Bil je pogreb. Vila se je dolga vrsta ljudi, ki so imeli vsi črno obleko na glavi, visok svetel cilinder pod debelo brado, črno pentljo in žarečo cigaro v rokah in svetle čevlje na nogah z dežniki.

Ko je g. župnik zmolil mrtvaške molitve in ga je pokopal, grobokop, ta pa je šel mirno domov.«

Razumljivo je, da je uboga para padel pod življenjsko težo.

Marotov telovnik in ključi Marije Antoniette na dražbi.

Iz zbirke umrlega francoskega pisatelja Henrika Lavedana so prodali zadnje dni na dražbi nekatere spomine iz dobe strašne francoske revolucije. Največjo pozornost je vzbudil s svilenimi nitmi obrobljen telovnik, ki je bil last revolucionarnega komisarja Marata in je bil prodan za 2.550 frankov. Baržunasti telovnik v barvah francoske republike, katerega je nosil Marotov tovariš Robespierre, je vrgel izkušček 6.000 frankov. Seznam perila, obglaivenega franc. kralja Ludovika XVI., katerega je urejeval kraljevi sluga, je bil prodan za 3.900 frankov. Majhen železni ključ, ki je odklepal vrata sobe obglaivenega kraljice Marije Antoniette, je bil kupljen za 1.050 frankov. Par ženskih rokavic iz revolucionarne dobe, ki so okrašene z znaki republike, je zadelo na kupca, ki je plačal za preperelo ropolito 3.200 frankov.



Inserirajte!

(Dalje sledi.)



Sprejemem poštenega vajenca. Pekarna Pečnik,
Selica ob Dravi. 695

Podaljšaj si življenje!

Zivljenje se lahko podaljša, bolzni se lahko preprečijo, ozdravijo, slab se lahko okrepijo, hirajoči učvrstijo, nesrečni osrečijo!



Kaj se pojavi izza vsake bolezni?

Oslabost živcev, potrost, izguba dobroih priateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja in mnogo drugih reči,

Zadovoljnost

je najboljši zdravnik! So pota, ki te lahko privedejo do dobrega razpoloženja, ožive twojo čud, te napolnijo z novimi upi in uprav to pot ti pokaže razprava, ki jo dobri vsak, kdor jo zahteva takoj in

popolnoma brezpščano!

V tej malo priročni knjižici je razloženo, kako se lahko v kratkem času in brez zapreke pri delu živci in mudičia občutijo, kako se dajo utrujenost, slabo razpoloženje, raztresenost, oslabost spomina, nerazpoloženje za delo in nešteto drugih pojavov bolezni popraviti in odstraniti. Zahtevajte to razpravo, ona Vam bo nudila mnogo prijetnih uric. — Pišite na naslov:

Ernest Pasternack, Berlin SO,
Michaelkirchplatz 13, Abt. 90. 218

Mala oznanila.

V »Malih oznanilih« stane vsaka beseda D 1.20. Najmanjša cena za oglas je 8 D. Manjši zneski se lahko vpričljijo tudi v znakah. — Upravništvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znakka za 2 Din za odgovor.

Upravništvo.

Kupim posestvo 3-6 oralov na knjižico Ljudske posojilnice v Celju. Ponudbe in ceno na: Anton Zupan, Žalec. 683

Sprejemem vajenca za krojaštvo. Furlan, krojač in organist, Hoče št. 41. 696

Iščem službo hlapca. Najrajše v župnišče. Naslov v upravi. 694

Molitveniki za bimo!

in rožni venci v največji izberi in nizkih cenah se dobijo

V KNJIGARNI IN VELETROGOVINI S PAPIRJEM FRANC LEŠKOVŠEK
Celje, Glavni trg 16. 699

Pred nakupom za bimo ne premišljajte, kje si boste dobavili poceni blago ali gotove oblekce in obleke, svilene robce, klobuke, nogavice, čevlje, ampak se podajte, ali pišite po vzorce in cenik 602

Trgovski dom



kateri Vam nudi gornje predmete v veliki izbiri, po najnižjih cenah in v dobrni kvaliteti. Obleke se izdelajo po meri v lastni tovarni.



Za mesec junij

vam nudimo kipe Srce Jezusovega:

velikost v cm	35	37	40	40	42
cena Din	94-	102-	120-	156-	115-
velikost v cm	50	50	50	60	60
cena Din	160-	200-	240-	300-	355-
velikost v cm	60	75	85	100	100
cena Din	375-	400-	450-	1720-	2150-

Pri naročilu napišite velikost in

Priporočamo se za naročila!

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

= Velika cena razprodaja! =

Blago za ženske obleke in kostume neverjetno poceni. Blago za hlače in oblike od najcenejšega do najfinnejšega v veliki izbiri. Velikanska izbira ceplrov, blaudrukov, blaga za dečke, svičle, postelnine, platna, kontenine, nogavic, klobukov za gospode in fante in sto drugih potrebnosti prodajam po neverjetno nizkih cenah. Pot k meni se spleča!

687

Trgovska hiša

Franc Kolerič, Apač

Praktični čevlji

Damski: ševret, črni ali rujavi Din 88-, iz fin. boks usnja Din 110-, 125-.

Moški: nizki, šiv. Din 78-, iz boks usnja, trpežni, elegant Din 120-, 135-. Delavski iz gov. usnja rujavi, okovani Din 90-, 98-. Samo kratek čas, tako nizke cene, ne zamudite ugodne prilike!

Ronfekcija JAKOB LAH, Maribor, Glavni trg 2.



Žični vložki

kom. po Din 100-

Zični vložki iz izvanredne trde žice kom. po Din 150- Afrik madrace 3delne Din 250- Pri naročilu se prosi natančna notranja mera postelje. 364

WEKA MARIBOR Aleksandrova cesta 15.

Inserirajte!

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z n. z.

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hraničnih vlog nad 62,000.000 dinarjev.

Za varnost hraničnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po njej!

Ulica 10. oktobra

OTROKOM ZA TELOVO.

Imamo veliko izbiro leine obutve. Za vsako leino obleko imamo ustrezačoče letne čevlje. Posebno Vašim otrokom so potrebni naši lahi in udobni čevlji. Našo otroško obutev prodajemo po bogatelnih cenah.

Obiščite nas — Postregli Vas bomo!

Bontia

19.-



29.-



Vrsta 4431-00

V topnih dnevih je potreben lahek čevlji. Izdelan je iz platna z gumijevim podplatom, tako da se na nogi niti ne čuti. V tem čevlju nosite lufov vložek za Din 4.-.

25.-



Vrsta 4461-05

Poleti za vsako priliko bel platnen čevlječek na sponko z gumijastim podplatom. Vel. 27—34 Din 35.-.

29.-



Vrsta 4761-74

Okusen čevlječek v veselje Vašim ljubljenčkom. Izdelan iz raznobarvnega platna s crep-gumijastim podplatom.

35.-



Vrsta 3661-00

Lepi otroški visoki čevlji iz rjavega boksa s podplatom iz krupona.

35.-



Vrsta 2941-00

Sandale s crep-gumijastim podplatom, praktične, trajne in zelo udobne. Vel. 27 do 34 Din 45.-, vel. 35—38 Din 59.-.

29.-



Vrsta 4561-29

Za sport. Idealen in najcenejši čevlji za vse vrste sporta, turizem in razne igre. Vel. 27—34 Din 35.-.

45.-



Vrsta 3222-00

Za živahne dečke trpežen čevlji za vsak strapac. Podplat in peta iz gumijsa. Vel. 35—38 Din 59.-.

49.-



Vrsta 5641-38

Za Vaše zlate otročice udobne čevljčke iz telečjega boksa na sponko, v široki obliki.

59.-



Vrsta 5351-05

Za krasne sončne dneve bele čevljčke iz belega nubuka. Razveselili boste svoje ljubljenčke. Vel. 27—34 Din 79.-.

Peceni posojila, počenši od 2000 Din do 500.000 dinarjev, za vse svrhe, stanove in poklice, odpaljivo v malih mesečnih obrokih, dajejo: »Stavbne Mobilne Zadruge«, Ljubljana, Mestni trg 25/I. Iščejo poverjenike! 692

Kupim srednje posestvo z gozdom. Anton Tomičič, Vratja vas, p. Apače. 702

Birmanska darila, zlatnine, ure, najboljše nudil Jan, urar, Maribor, Glavni trg. 506

Vinotoč otvorjen. Likovec, Sv. Peter pri Marijboru. 706

Kupim roj čebel. Ponudbe Maribor, Aleksandrova cesta 21/II. 689

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Sprejema **vloge na knjižice in tekoči račun** proti **najugodnejšemu** obrestovanju. **Najbolj varna** naložba denarja, ker **jamči za vloge** pri tej hranilnici **Dravska banovina** s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Podružnica: Celje
nasproti pošte, prej Južnošterska hranilnica.